

PAUL KOENEN EN DE VERMALEN GESCHIEDENIS

Designer gebruikt puin en afval als bouwstof

Voor kunstenaar Paul Koenen (1967) is kijken een tweede natuur. Koenen kijkt actief. Zijn ogen nemen waar en zijn gedachten zoeken inzicht. Inzicht in de vaak verscholen geschiedenis die achter objecten schuilgaat. Hij is een estheet die in de dingen om hem heen patronen ontwaart die hij met zijn onafscheidelijke camera vastlegt.

Tekst LUDO DIELS

Fotografie HUGO THOMASSEN

Schoonheid is bij de in Kerkrade opgegroeide en nu in Tongeren wonende kunstenaar nooit oppervlakkig. De materialen die hij voor zijn banken gebruikt lijken de stoffelijkheid eerder te overstijgen. Het zijn objecten met een esthetische bekoorlijkheid, historische gevoelswaarde en een praktische toepassing. Hij maakt banken uit ondergronds mijnsteengruulaat, materiaal dat meer dan vijftig jaar geleden door mijnwerkers naar de oppervlakte is gehaald.

Ook in zijn bank die hij voor Margraten maakte of zijn gewonnen Design Award (2017) *Made in Maastricht* waarbij hij bouwpuin als grondstof gebruikt, lijkt de geschiedenis nooit ver verwijderd. „Ik ben gefascineerd door de geschiedenis. De historie vormt de bouwstof voor mijn creaties. Ik geef de dingen als het ware een geheugen, een verhaal. Het zijn gestolde herinneringen.”

MIJNSTREEK

Het zal de onderzoekende geest van zijn vader zijn geweest die Paul Koenen op het spoor van de geschiedenis heeft gezet. Zijn vader kwam als journalist uit Brabant om verslag uit te brengen over de mijnstreek. „Het nieuws speelde in mijn vaders leven een bepalende rol. Er waren altijd kranten om ons heen. In feite ben ik ook een verhalenverteller geworden. Alleen doe ik dat niet schrijvenderwijs, maar gebruik mijn camera en objecten als middel voor de verhalen die in de wereld besloten liggen. Ik groeide op in Kerkrade-West. De laatste restanten van de mijnbouwperiode heb ik nog bewust meegekregen. Later ontwikkelde ik hiervoor een interesse.” Koenen ging naar de Maastrichtse kunstacademie. Hij legde zich toe op fotografie en plastische vormgeving. Zaken als tijd, vergankelijkheid en het conserveren hebben hem altijd geboeid. „Mijn blik leidt mij naar de onderwerpen toe. Ik denk dat ik altijd wel onderzoekend bezig

ESTHETISCHE BEKOORLIJKHEID

De banken van Paul Koenen hebben een esthetische bekoorlijkheid, een historische gevoelswaarde en een praktische toepassing. Zo maakt hij banken uit mijnsteengranulaat, materiaal dat meer dan vijftig jaar geleden door mijnwerkers naar de oppervlakte is gehaald.

De werkplaats van Paul Koenen is een oude tin- en aluminiumgieterij in de buurt van Tongeren. Zijn banken ademen de geest van de huidige tijd; het zijn objecten van ultieme verstillig. Minimalistisch maar vol verbeeldingskracht.

EEN WERKER MET EEN BESCHOUWENDE GEEST

ben. Mijn camera fungeert daarbij heel vaak als alibi om ergens binnen te komen. Ik stuit voortdurend op interessante zaken. De esthetica is vrijwel overal in te ontdekken. Dat is een interessante zoektocht die nooit verveelt.”

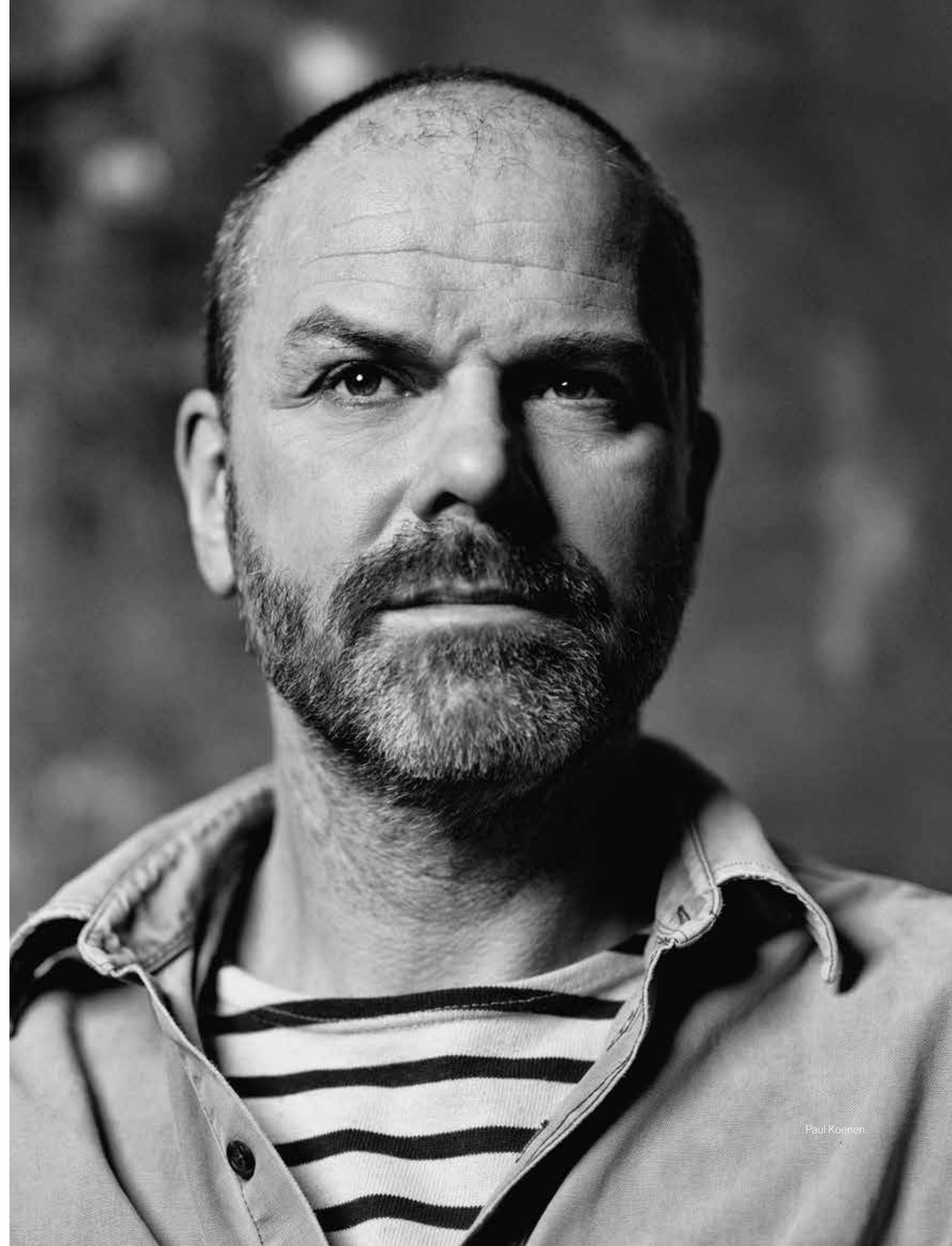
AANPAKKEN

Wie Koenen aan het werk ziet in zijn imposante werkplaats – een oude tin- en aluminiumgieterij – in de buurt van Tongeren, ziet geen theoreticus die mijmert over de aard van zijn werk, maar een man die van aanpakken houdt. Een werker met een beschouwende geest. Hij gaat niet over één nacht ijs. „In mijn werk zoek ik telkens diepgang. Zo heb ik me alleen al voor de opdracht voor het Elisabeth Strouven Fonds grondig verdiept in de biografie van de naamgeefster. Ik vind het belangrijk om die achtergronden te kennen. Als kunstenaar valt

het me soms zwaar om woorden als businessmodel te gebruiken. Maar ik geloof wel dat ik een bijzonder model heb. Wanneer mij iemand een grote zak menggranulaat van bijvoorbeeld een gesloopt huis, een school of brug binnenbrengt, maak ik een prachtige bank die herinnert aan de oorsprong van het gegeven materiaal. Bovendien werk ik qua model in de geest van de huidige tijd waarin zaken als *cradle to cradle* en duurzaamheid hoog op de agenda staan.”

Paul Koenen sleept de geschiedenis naar het hier en nu. Het afgedankte evenals de restmaterialen en het puin wordt een tweede leven gegund in een andere vorm. De sporen van die historie worden zodoende niet uitgewist, maar er wordt juist nieuw leven in geblazen. Het zijn objecten van ultieme verstillig. Minimalistisch in hun verschijningsvorm, maar rijk in hun verbeeldingskracht. •

Voor meer informatie: www.paulkoenen.com

Paul Koenen.